

وضعیت اوتیستیک یک حکومت انقلابی

منبع: سایت زیتون، روز پنجشنبه، مورخ: ۹۹/۱۱/۲۳

امروز بیست و دوم بهمن ماه است؛ چهل و دومین سالروز پیروزی انقلاب بهمن ۵۷. درباره زمینه و زمانه وقوع انقلاب، در این سالیان فراوان نوشته شده و تحلیل های رنگارنگی منتشر شده است. خوش دارم، به عنوان یک دهه پنجاهی که شخصا نقشی در پیدایی انقلاب نداشته و در چنین روزی چهار ساله بوده و پس از انقلاب، سالها در مدرسه، روزگاری که دانشآموز دبستان و راهنمایی و دبیرستان بوده، نظیر کثیری از هم نسلانش، در جشنها و مسابقات ورزشی دهه فجر شرکت می کرده، روایت خود از وضعیت کنونی را، پس از ۴۲ سال، به اختصار قلمی کنم. هر چند داخل کشور زندگی نمی کنم و از قضای روزگار، سالهاست ساکن آمریکای شمالی گشته ام؛ در عین حال، در کنار کار و بار و درس و مشق، نظیر کثیری از هم وطنان، اخبار سیاسی، فرهنگی و اجتماعی کشور عزیزمان را رصد می کنم و دل مشغول تحقق آزادی، آبادانی، امنیت اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و بهداشتی در آن مرز و بومم.

چنانکه در می یابم، در حال حاضر، سوگ مندانه با وضعیتی مواجهیم که برای تبیین آن، می توان از تعبیر «اوتیسم سیاسی»* استفاده کرد؛ نوعی در خودماندگی سیاسی مدیران سیاسی بلندمرتبه که آثار و نتایج مترتب بر آنرا، به عیان می شود دید.

در این شرایط اوتیستیک، سخنانی که از سر دلسوزی گفته می شود، همچنین اعتراضات مدنی و اجتماعی و اقتصادی شهروندان، شنیده نمی شود و به هیچ گرفته می شود؛ تو گویی این سخنان که از سر صدق و ناظر به تجربه زیسته ی سخت شهروندانی که با انواع محدودیت ها و تضییقات دست و پنجه نرم می کنند، گفته می شود، از سنخ واگویی حدیث نفس است و گوش شنوایی برای آنها وجود ندارد.

تنها راهکاری که در این شرایط اوتیستیک به نظر زعمای قوم رسیده و می رسد، عبارت است از سرکوب. به همین سبب، فعالان مدنی، کارگران، دانشجویان، روزنامه نگاران... متعدد منتقد در زندان بسر می برند و کثیری دیگر هم سرها در گلیم کشیده و سخنان اعتراضی خود را در محافل خصوصی طرح می کنند؛ چرا که طرح علنی آنها، هم هزینه بر است و هم فایده و حاصلی بر آن بار نمی شود. فی المثل، وقتی سخنان مسئولان سازمان نظام پزشکی و یکی از اعضای ستاد ملی کرونا درباره چند و چون واکسن کرونا شنیده نمی شود و به جای پاسخ مقنع و علمی، این دلسوزان با عتاب و تهدید مواجه می شوند؛ از دیگر شهروندان چه انتظاری می رود؟

افزون بر این، این رفتار اوتیستیک دو سویه است؛ بدین معنا که کثیری از شهروندان نیز، به سبب دیوار بلند بی‌اعتمادی که میان مردمان و حاکمان شکل گرفته، به سبب شنیدن دروغ‌های متعدد از مسئولان طی سالیان اخیر؛ گوش شنوایی برای سخنان مسئولان عالی‌رتبه مملکت ندارند و آن‌ها را به سمع قبول نمی‌شوند. طی یک‌سال گذشته، درباره فاجعه جان‌سوز هواپیمای اوکراینی، بلیه عام کرونا و حوادث خرد و درشت دیگری، آن‌قدر سخنان متناقض از مجموعه مسئولان شنیده شده که مع‌الاسف، اعتماد بخش کثیری از شهروندان زایل شده است.

«روزگار غریبی است نازنین!» این انقلاب با وعده شیرین تحقق آزادی سیاسی و برقراری عدالت اجتماعی، دل‌ها را ربود و مسحور کرد و سربرآورد. در حال حاضر، در وضعیتی بسر می‌یریم که آمار رسمی فساد آفازاده‌ها و غیر آفازاده‌ها سر به فلک کشیده و آن‌قدر خلایق عدد و رقم‌های درشت‌زدی و چپاول را طی این سالیان شنیده‌اند که کرخت و خشمگین و مایوس شده‌اند؛ فساد عمیقی که بسان موریانه‌ای به جان پیکره‌ی این مملکت افتاده و عدالت اجتماعی را به محاق برده است.

آزادی هم به تعبیر شاملو در پستوی خانه نهان شده و بدل به اسمی بی‌مسمّا در این روزگار گشته است. نمی‌دانم وضعیت اوتیستیک ما به کدام سمت می‌رود؛ اوضاعی که شهروندان و حاکمان در خود مانده شده و سخنان یکدیگر را به نحو اغلبی نمی‌شوند و اعتمادی به یکدیگر ندارند. اما نیک می‌دانم که ادامه این شرایط، هیچ به صلاح این ملک و ملت نیست. وضعیت کمیک-تراژیک نمایندگان مجلس اقلیت که دست‌پخت شورای نگهبان‌اند و پاره‌چای از آنها، به گواهی نطق‌ها و سخنانشان، هوش‌بهر و فضل و پرنسیب‌زیر متوسطی دارند و از رئیس آن هم که نوشته را از رو نمی‌تواند بخواند و در دوران نوجوانی دستور زبان فارسی را چنانکه باید، یاد نگرفته؛ بسان نفتی است بر روی آتش و چندان کمکی به بهبود شرایط اوتیستیک در حال نمی‌کند.

آرزو کنیم این اوضاع نابهنجار و روزهای تلخ بگذرد و وضع حال ایران زمین بسی بهتر از این ایام گردد:

باز این چه ابر بود که ما را فرو گرفت
تنها نه من که گرفتگی عالم است این
یکدم نگاه کن که چه بر باد می‌دهی
چندین هزار امید بنی آدم است این

***پانوشت:** « اوتیسم»، نوعی اختلال رشدی است که با سخن گفتن و رفتار نامتعارف مشخص می‌شود و عموماً تا سه سالگی بروز و ظهور پیدا می‌کند؛ اختلالی که علت آن ناشناخته است. در زبان فارسی، معادل « در خودماندگی» برای آن به‌کار می‌رود. در این نوشتار، در مقام فهم بهتر پدیده‌ای که در وضعیت کنونی در جامعه خود با آن مواجهیم، این اصطلاح جا افتاده را وام کرده و تعبیر

«اوتیسم سیاسی» را به‌کار بسته‌ام. با احترام به همه بیماران اوتیستیکِ عزیز در داخل و خارج کشور و آرزوی بهبود برای ایشان، «اوتیسم»، در این نوشتار، در معنای کاملاً توصیفی و برای فهم بهتر شرایط کنونی بکار رفته و معنای هنجاری و ارزشی ندارد.